

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 3 listopada 2023 r.
(OR. en)

14108/23

SPORT 34

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Bezpieczne środowisko w sporcie
– debata orientacyjna

Po zasięgnięciu opinii członków Grupy Roboczej ds. Sportu prezydencja sporządziła załączony dokument informacyjny, który przedkłada się jako podstawę debaty orientacyjnej na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu w dniach 23–24 listopada 2023 r.

HISZPAŃSKA PREZYDENCJA UE 2023 – SPORT

NOTA INFORMACYJNA DO CELÓW DEBATY ORIENTACYJNEJ

RADY MINISTRÓW

24 listopada 2023

Bezpieczne środowisko w sporcie

Sport uważa się za jedną z najkorzystniejszych aktywności dla zdrowia ludzkiego, zarówno fizycznego, jak i psychicznego; jest on także ważny dla integracji i włączenia społecznego, a przy tym obejmuje również wymiar społeczny, osobisty, gospodarczy i wizerunkowy, zwłaszcza w przypadku sportu wyczynowego.

Unia Europejska opiera się na zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego oraz poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Karta praw podstawowych Unii Europejskiej łączy w jednym prawnie wiążącym dokumencie najważniejsze wolności osobiste i prawa przysługujące obywatelom UE.

W listopadzie 2021 r. w rezolucji Rady określono kluczowe cechy europejskiego modelu sportu (EMS), takie jak wolność zrzeszania się, struktura piramidalna, otwarty system awansu i deklasacji, podejście oddolne i solidarność, rola w tożsamości narodowej, budowanie społeczności i struktury oparte na zasadzie dobrowolności. Uznaje się również rolę edukacyjną, kulturową i zdrowotną sportu, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa unijnego. Ponadto w rezolucji wzywa się państwa członkowskie, Komisję Europejską i ruch sportowy do poszanowania i promowania praw podstawowych i praw człowieka w sporcie i poprzez sport.

Wartości EMS są bezpośrednio powiązane z zapewnieniem bezpieczniejszego środowiska sportowego dla wszystkich.

Zdrowie i bezpieczeństwo są zasadniczymi elementami, które należy wziąć pod uwagę w celu osiągnięcia pełnych indywidualnych i zbiorowych korzyści płynących ze sportu. Istnieje szereg czynników, które należy wziąć pod uwagę w odniesieniu do środowiska sportowego, takich jak kwestie techniczne i logistyczne, społeczne i środowiskowe oraz ogólny stan zdrowia ludzi działających w sporcie.

Każdy z tych czynników wiąże się z poważnymi wyzwaniami, z którymi trzeba będzie się zmierzyć w najbliższej przyszłości.

Pierwsze z tych wyzwań dotyczy bezpiecznej infrastruktury sportowej i obiektów sportowych, ponieważ uprawianie sportu nie powinno pociągać za sobą żadnego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa. W tym względzie należy wziąć pod uwagę szereg elementów, takich jak wiek uczestnika i rodzaj sportu. Przy planowaniu i projektowaniu obiektów i przestrzeni sportowych oraz zarządzaniu nimi priorytetem powinny być protokoły awaryjne, podobnie jak środki dostępności, certyfikacja zrównoważoności i przeglądy stanu przestrzeni sportowych. Zajęcie się tymi elementami w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej mogłoby mieć bezpośredni i pozytywny wpływ na jednostki, a dodatkowo promować wspierające i integracyjne społeczeństwa, które są zaangażowane na rzecz dobrostanu i ochrony swoich obywateli.

Ze społecznego i kulturowego punktu widzenia zdrowie i bezpieczeństwo oraz medyczne i higieniczne aspekty imprez masowych i zawodów sportowych mają zasadnicze znaczenie dla uprawiania sportu w bezpiecznym środowisku. Elementy strukturalne, takie jak jakość samych obiektów, mają do odegrania ważną rolę w zakresie bezpieczeństwa, podobnie jak logistyka, organizacja i zarządzanie, jeżeli chodzi o personel oraz przestrzenie dla sportu uprawianego w pomieszczeniach i na świeżym powietrzu. Zaangażowanie pracowników ochrony (policji i organów bezpieczeństwa) ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpiecznego środowiska w sporcie.

Biorąc pod uwagę szczególną sytuację prawną, sądowniczą, kulturową i historyczną w każdym państwie członkowskim, a także szczególny charakter i wagę kwestii związanych z ochroną i bezpieczeństwem, podejście do bezpiecznego środowiska w sporcie musi być kompleksowe i całościowe. W związku z tym należy stworzyć skuteczne sojusze międzynarodowe, krajowe i lokalne w celu opracowania zintegrowanego i zrównoważonego oraz wieloinstytucyjnego podejścia do zapewnienia bezpiecznego środowiska dla sportu.

Jednym z głównych wyzwań w tym zakresie jest bez wątpienia identyfikowanie rasistowskich lub ksenofobicznych wypowiedzi i mowy nienawiści oraz zapobieganie im i reagowanie na nie. Ponadto przemoc związana ze sportem może czasami rozprzestrzeniać się poza samą imprezę sportową i stanowić zagrożenie dla ogółu społeczeństwa. W związku z tym bardzo korzystne byłoby, gdyby organy i pracownicy ochrony mogli wymieniać się informacjami na temat charakterystycznych zagrożeń podczas imprez sportowych. Przydatne byłoby również inwestowanie w szkolenia na temat kontroli tłumu, zapobiegania przemocy i wandalizmowi w celu zapewnienia bezpiecznego, ochronnego i przyjaznego środowiska w sporcie i podczas wszelkich innych imprez masowych.

Sport odgrywa ważną rolę w integracji i promowaniu takich wartości jak współpraca, solidarność, sprawiedliwość i demokracja. Podejście to musi rozpoczynać się w szkołach i muszą mu towarzyszyć odpowiednie i proporcjonalne środki w ramach szeroko zakrojonej strategii bezpieczeństwa i ochrony, aby tworzyć atrakcyjne dla wszystkich bezpieczne imprezy sportowe.

Władze publiczne lub właściwe organy powinny również przyjąć normy lub wdrożyć mechanizmy gwarantujące skuteczność procedur, protokołów oraz systemów ochrony i bezpieczeństwa.

Zdrowie jest również ważnym elementem dyskusji na temat bezpiecznego środowiska dla sportu.

Sport przynosi niekwestionowane korzyści zdrowotne, chociaż może stanowić zagrożenie dla zdrowia, jeżeli nie jest uprawiany w bezpiecznym środowisku lub jeśli praktykowany sport nie jest odpowiedni dla danej osoby, która z tego powodu może być narażona na wypadki, urazy lub choroby. Aby zminimalizować te zagrożenia, osoba zamierzająca uprawiać nowy sport powinna przejść badania lekarskie. Pozwoliłoby to ocenić zdolność danej osoby do uprawiania określonego sportu i wykrywać patologie lub wszelkie schorzenia stanowiące przeciwwskazanie dla uprawiania określonego sportu. Badanie takie ograniczyłoby również przypadki nagłych zgonów w trakcie uprawiania sportu, gdyby odpowiednio wcześniej stwierdzono pewne schorzenia. Zdecydowanie zaleca się, aby wszystkie osoby aktywne fizycznie lub uprawiające sport amatorski poddawały się badaniu lekarskiemu; zaleca się wprowadzenie obowiązkowego badania na początku sezonu i w celu uzyskania zezwolenia na uprawianie tego sportu. W przypadku wybitnych sportowców wskazane byłoby również poddanie się programowi monitorowania zdrowia. Należy również zapewnić odpowiednią pomoc medyczną w obiektach sportowych i w miejscach zawodów sportowych, zwłaszcza w przypadku dużych imprez.

Równie ważne jest wdrożenie minimalnych wymogów dotyczących umiejętności i kompetencji trenerów, ponieważ odgrywają oni kluczową rolę w zmieniającym się społeczeństwie. Dlatego to na trenerach musi spoczywać odpowiedzialność za zapewnienie, aby działali w sposób bezpieczny i etyczny z korzyścią dla uczestnika lub sportowca.

Ze społecznego punktu widzenia zidentyfikowaliśmy różne obszary, które wymagają działania w celu zapewnienia bezpiecznego środowiska dla sportu.

Po pierwsze, sport dziecięcy jest ważny dla właściwego rozwoju fizycznego, społecznego, emocjonalnego i psychologicznego dzieci. W przypadku jakichkolwiek oznak wykorzystywania, molestowania, przemocy lub agresji fizycznej, psychologicznej lub społecznej nauczyciele i władze lokalne muszą współpracować na rzecz ochrony dzieci.

W badaniu Komisji z 2019 r. dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa dzieci w sporcie określono dwa główne obszary wymagające uwagi: konceptualizacja przemocy wobec dzieci w sporcie (w tym takie kwestie jak znęcanie się psychiczne, nękanie lub przetrenowanie, które w przeszłości nie były należycie uwzględniane) i odpowiednie środki zapewniania bezpieczeństwa; oraz opracowanie bardziej spójnych norm i praktyk w zakresie zapewniania bezpieczeństwa (takich jak potrzeba określenia odpowiednich poziomów zarządzania i opracowanie jaśniejszych wytycznych dla zainteresowanych stron i praktyków).

Po drugie, należy zapewnić takie warunki, aby wszystkie osoby z niepełnosprawnościami mogły uczestniczyć w sporcie na równych zasadach i w bezpiecznym środowisku, biorąc pod uwagę wymogi sportu dostosowanego do specjalnych potrzeb.

Trzeci obszar dotyczy walki z przemocą seksualną zarówno wobec mężczyzn, jak i kobiet. Zgodnie z celem, jakim jest bezpieczne środowisko dla sportu, należy rozważyć środki mające na celu zwalczanie przemocy seksualnej, a także wykorzystywania i nękania werbalnego, fizycznego lub psychicznego. Federacje sportowe powinny opracować plany działania, przygotować kanały zgłaszania nieprawidłowości oraz ustanowić mechanizmy zapobiegania nadużyciom i zapewnienia bezpiecznego środowiska dla każdego sportu.

1. Jakie są najskuteczniejsze środki podjęte w Państwa kraju w celu promowania bezpiecznego środowiska w sporcie?
 2. Jakie środki należy koordynować na szczeblu europejskim w celu promowania bezpiecznego środowiska w sporcie?
-